

E. Hemingway'in "Farewell to Arms" Adlı Romanında "Savaş" Olgusuna Bakış Açısını "Eşdizimlilik" Çerçevesinde Saptamaya Yönelik Bir Uygulama Çalışması

Özge Can Bakırlı
Dokuz Eylül Üniversitesi

Şule Düzdemir
Dokuz Eylül Üniversitesi

20. yüzyıl kurgu romancılığını etkileyen Hemingway'in *Silahlara Veda* adlı romanı Amerikan edebiyatının başyapıtlarından kabul edilmektedir. Bu romanda Hemingway, sadece savaşı değil, savaşın insan yaşamındaki olumsuz yansımalarını da ele alır; ancak bu ele alışın nasıl yapılandırıldığına dilbilimsel düzlemde ortaya konulması, yapılan edebi değerlendirmelerin geçerliliğininin sınanması açısından oldukça önemlidir. Bu bağlamda, bir edebi metinde işlenen temanın dilbilimsel verilerle nasıl yorumlanacağını göstermek için dilbilimde bir sözcüğün kendisinden önce ve sonra gelen tümcelerle kurduğu ilişkiyi göstermeye gönderimde bulunan *eşdizimlilik* temel alınmış, söz konusu romandaki savaş sözcüğüyle eşdizimlilik ilişkisi içerisinde olan sözcük ve sözcük grupları *Concord-WordSmith Programı* kullanılarak saptanmış, edebiyatçılar tarafından dönemin en önemli romanlarından biri olarak kabul edilen bir romanın, dilbilimsel açıdan da yorumlanması mümkün olmuştur.

Anahtar Sözcükler: eşdizimlilik, metin örüntüleri, bağlantı, Concord-WordSmith Programı, Farewell to Arms

A Fieldwork Aimed to Determine E. Hemingway's Viewpoint of "War" in "Farewell to Arms" in the Light of "Collocation "

Abstract: Hemingway's novel Farewell to Arms that deeply influenced the fictional novel writing in the 20th century is considered as one of the masterpieces in American literature. In this novel Hemingway deals not only with war but also its negative reflections on human life; however, it is important to test the validity of these assessments within the framework of linguistics. In this context, to indicate how to interpret a topic in a literary text through linguistic data, collocation - the relationship of a word with the sentences that come before or after it - is taken as a base, and the word and group of words that are in relation with the phrase "war" in the novel in question are analyzed with the help of the Concord-WordSmith Programme and interpreted.

Keywords: collocation, text patterns, connection, Concord-WordSmith Programme, Farewell to Arms

Edebiyat çalışmalarında incelenecek bir olgunun ya da bakış açısının dilbilimsel yaklaşımla kurgulanan çalışmaların yapılmasıyla saptanması, bu alanda yapılan yorumların daha nesnel olmasını sağlamaktadır; çünkü dilbilimsel verilerle incelenen metin örüntüleri, yazarın bakış açısını doğrudan ortaya koymaktadır. Bu bağlamda da metinsel bir olgu olarak tanımlanan ve metindeki sözcüksel ilişkilerin bir ürünü olduğu düşünülen eşdizimlilik çalışmaları önem kazanmaktadır. Eşdizimlilik olgusu, aslında bir araştırmacının stratejisi olmaktan çok okuyucuların tümceler arasındaki bağları ayırt etmelerinin, doğal okuma stratejilerinin bir parçası olarak tanımlanmaktadır (Hoey, 1991, s.152). Bizim bu çalışmada amacımız, sıradan bir okuyucunun bilinçsiz olarak gerçekleştirdiği okuma stratejisini, nesnel bir tabana oturtmak ve bu yolla 1. Dünya Savaşı'na tanıklık eden Ernest Hemingway'in "Silahlara Veda"¹ adlı romanında "savaş" olgusuna bakış açısını, bu sözcükle

eşdizimlilik ilişkisi içerisinde olan sözcük ve sözcük gruplarını saptayarak belirlemektir.

Kuramsal Çerçeve: Eşdizimlilik

Halliday ve Hasan (1976) metinlerde bütünlük yaratan bir düzenek olarak sözcüksel bağlaşıklık metindeki tümcelerin sıralanması ve bağlam oluşturma açısından önemli işlevler üstlendiğini ileri sürmektedir. Bu bağlaşıklık belirtecileri de, üretilen bir metin çerçevesinde okuyucular tarafından yorumlanmalıdır. Bu nedenle, bağlaşıklık ilişkilerinin ve özellikle "eşdizimsel bağlaşıklık" dinamik bir olgu olarak ele alınması gerekmektedir; çünkü bir metinde hangi eşdizimsel ilişkilerin kurulabileceği, bu ilişkilerin hangi okuyucular tarafından kurulabileceği ve yorumlanabileceği sorusundan ayrı olarak düşünülemez (Fairclough, 1992).

Eşdizimli sözcükler ardışık tümcelerde olmak zorunda değildir ve zaten genellikle de böyle değildirler. Bu bağlamda eşdizimliliğin bir sözcüğün kendisinden önce ve sonra gelen tümcelerle kurduğu ilişkiyi temsil ettiği söylenebilir. Eşdizimlilik olgusu sadece istatistiksel bir olgu değil, ruhdilbilimsel bir gerçekliktir ve eşdizimsel bilgi bağlamla birlikte zihinde depolanmaktadır. Bu depolama yöntemi de, okuyucuya kendi eşdizimlerini yaratmasında yardımcı olmaktadır. Sözcüksel bilginin zihinde bağlaşıklarıyla birlikte depolanması, okuyucunun

Özge Can Bakırlı; Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilim Bölümü, İzmir.

E-posta: ozge.can@deu.edu.tr

Şule Düzdemir; Dokuz Eylül Üniversitesi, Rektörlük Okutman, İngiliz Dili ve Edebiyatı, İzmir.

E-posta: sule.duzdemir@deu.edu.tr

¹ Hemingway, E. (1987). *Farewell to Arms*. New York: Macmillan Publishing Company.

birbirinden çok uzakta yer alan bağlı tümcelerdeki yinelemeleri nasıl kolayca anlamlandırabildiğine ve onlardan nasıl yararlanabildiğine de ışık tutmaktadır. Yani eşdizimlilik metinsel bir olgu olarak tanımlanmakta ve metindeki sözcüksel ilişkilerin bir ürünü olarak düşünülmektedir (Hoey, 1991, s.152, 219).

Metindeki örüntüler arasında bir bağlantının olduğunu gösteren eşdizimlilik, bir tümcede sözcüklerin gruplanmasını temsil etmektedir; yani iki sözcüksel ögenin yan yana gelişi rastlantısal değildir. Örneğin boy-girl, wet-dry, order-obey, laugh-joke, ill-doctor, try-succeed, king-crown, sky-sunhine gibi (Halliday ve Hasan, 1976, s.285-6'dan aktaran Hoey, 1991, s.6, 154). Aynı bağlam içinde kullanılan sözcüklerin oluşturduğu bağlantıları inceleyen eşdizimlilik çalışmaları da bir ya da birden fazla sözcüğün/sözcük grubunun arasında bulunan ilişkiyi göstermektedir. Bu bağlamda çalışmamızın amacı çerçevesinde oluşturduğumuz araştırma soruları şöyledir:

“Savaş” sözcüğü yazarın incelenen metninde ne sıklıkla kullanılmıştır?

“Savaş” sözcüğü yazarın incelenen metninde hangi anahtar sözcük ya da sözcük gruplarıyla eşdizimlilik ilişkisi içerisinde, neden?

“Savaş” sözcüğü ile eşdizimlilik ilişkisi gösteren sözcük ya da sözcük gruplarının dağılımının yazarın “savaş” olgusuna bakış açısını yorumlamaya katkısı nedir?

Şimdi yukarıdaki soruların yanıtlarının aranması için veri tabanımızı ve bu veritabanından elde edilen bulguları istatistiksel olarak saptamamıza yarayan araştırma yöntemimizi tanıtalım.

Veri Tabanı ve Yöntem

Eşdizimlilik çalışmalarında bilgisayarlı çözümlene programları çok önemli bir konuma sahiptir (Virtanen, 2004, s.159). Bu tür programlar aracılığıyla içinde pek çok sözcük ve yapıyı barındıran bir ya da birkaç metindeki dil örüntüleri nesnel olarak saptanabilmekte ve değerlendirilebilmektedir; çünkü veriler bilgisayara kaydedilerek incelenmekte ya da bilgisayarda kayıtlı olan veriler kullanılmaktadır. Bu sayede araştırmacı dilbilimsel çözümlenmelerde daha güvenilir bulgular elde edebilmekte, bilgisayarın kullanımıyla araştırmacılar daha hızlı biçimde geniş dil örneklerini -metinleri- inceleyebilmektedir (Reppen ve Simpson, 2002, s.92). Bir çalışmada araştırmacının sorularını yanıtlayabilmek için hangi metinlerin seçileceğine karar vermek önemli rol oynadığından, bizim araştırmamızda da yukarıda sözünü ettiğimiz araştırma soruları, veri tabanımızı oluşturma aşamasında ne türden bir metnin seçileceğine karar vermemizi sağlamış, bu bağlamda 1. Dünya Savaşı döneminin koşullarını birebir yaşayan ve bu koşulları yazılarına yansıtan dönemin güçlü kalemi Ernest Hemingway'in “Farewell to Arms” adlı romanı tercih edilmiş, bu romandaki *savaş* sözcüğü özgün dilinde taranmıştır. Veri tabanımızı oluşturan bu eser “Concord-WordSmith Programı” kullanılarak çözümlenmiş, *savaş*

sözcüğü ile eşdizimlilik içerisinde olan ve kendisinden 4 öncesi ve 4 sonrasında kullanılan sözcük ya da sözcük grupları taranmıştır. Ayrıca, eşdizimlilik otomatik olarak tarandığı için ‘savaş’ (war) sözcüğünün belirli bir biçimi bir sözbirim (lemma) olmaktan ziyade bir eşdizim-birim olarak belirlenmiştir. Araştırmacının bu aşamasında en sık gözlemlenen eşdizimler 9 farklı gruba ayrılmış, karşılaşımla sıklıkları 2’den büyük olduğunda sayı verilmiştir. Sonuç olarak bu çalışma, Hoey’un (1991) eşdizimlilik örüntülerinin tümceler aracılığıyla kodlandığı ve metin okuru tarafından daha büyük ölçekte bağlantılarının alınıldığı görüşüne dayandırılmıştır.

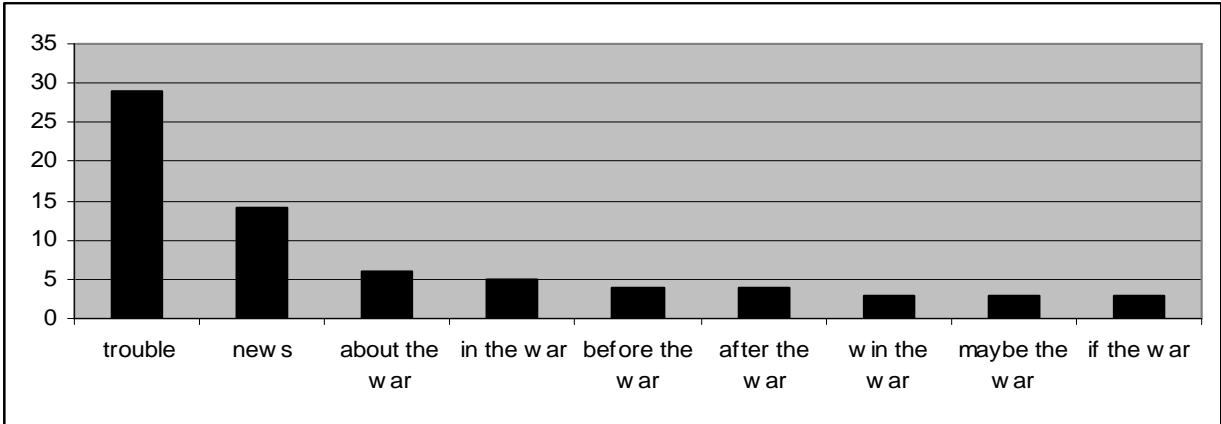
Bulgular

Ernest Hemingway’in “Farewell to Arms” adlı eserinde toplam sözcük sayısı 89.093 olarak belirlenmiştir (Microsoft Office Word Programı’ndaki sözcük sayımı ölçütüne göre, her tab bir söz olarak alınmıştır.). İnceleme nesnemiz, “Concord-WordSmith Programı”nda tarandığında 266 adet *savaş* sözcüğü karşımıza çıkmıştır. Buna göre Hemingway’in “savaş” olgusuna bakış açısını eşdizimlilik çerçevesinde belirlemeyi hedefleyen çalışmamızın ilk araştırma sorusunun yanıtı, “war” (savaş) sözcüğü incelenen metindeki toplam sözcük sayısının %0.298’ini oluşturmaktadır biçiminde verilebilir. Bizim bu noktada amacımız bu oranda kullanılan “savaş” anahtar sözcüğünün kendisinden önce ve sonra gelen sözcük ya da sözcük gruplarıyla kurduğu ilişkiyi saptamak, bu ilişkinin nedenlerini araştırmaktır. Buna göre ortaya çıkan tablo şöyledir:

Tablo 1
Savaş Sözcüğüyle Eşdizimli Olan Sözcükler ve %’lik Oranları

	Birlikte Kullanılan Sözcük Sayısı	Oran
Trouble	29	%40.8
News	14	%19.7
About the War	6	%8.4
In the War	5	%7.0
Before the War	4	%5.6
After the War	4	%5.6
Win the War	3	%4.2
Maybe the War	3	%4.2
If the War	3	%4.2

Tablo 1’de sergilendiği gibi, *savaş* sözcüğü ‘merkez’ kabul edildiğinde, bu sözcükle en sık kullanılan sözcük ve sözcük öbekleri sırasıyla; %40.8 oranıyla ‘trouble’, %19.7 oranıyla ‘news’, %8.4 oranıyla ‘about the war’, %7.0 oranıyla ‘in the war’, %5.6’lık oranlarla ‘before the war’ ve ‘after the war’ ve son olarak %4.2’lik oranlarla ‘win the war’, ‘maybe the war’, ‘if the war’ olarak belirlenmiştir. Bu çizelgede yer alan bulguları aşağıdaki grafikte şöyle gösterebiliriz:

Grafik 1:

“Savaş” Sözcüğüyle Eşdizimli Olan Sözcükler

Aşağıdaki örnekler bunların anahtar sözcüğümüz olan “savaş” ile tümce içerisinde kullanıldıkları bağlamları göstermektedir:

Trouble

a. "What's the matter?"

He looked at me, then stood up.

"I'm going on."

"What's the **trouble**?"

-- the war." (Bölüm 7, s.34)

b. You see if the war went on they would make bad **trouble** for his family."

"The war won't go on," a soldier said. "We're going home. The war is over."

"Everybody's going home." (Bölüm 30, s.219)

News

a. "What's the matter? Don't you know any news?" I asked.

"What **news**?"

"Any news. What's happened in the town?"

"It is time of war" he said. "The enemy's ears are everywhere." (Bölüm 14, s.90)

b. The papers were dull, the news was local and stale, and the war **news** was all old. The American **news** was all training camps. I was glad I wasn't in a training camp. (Bölüm 21, s.136)

About the War

a. "Now we will drink the other bottle and you will tell me **about the war**." He waited for me to sit down. (Bölüm 35, s.260)

b. "Who do you wonder about?"

"About Rinaldi and the priest and lots of people I know. But I don't think about them much. I don't want to think **about the war**. I'm through with it." (Bölüm 38, s.298)

In the War

a. You are drunk, baby. Who made me drunk? I made you drunk, said the major. I made you drunk because I love you and because America is **in the war**. (Bölüm 12, s.76)

b. Last night on the retreat we had heard that there had been many Germans in Italian uniforms mixing with the retreat in the north. I did not believe it. That was one of those things you always heard **in the war**. It was one of the things the enemy always did to you. (Bölüm 30, s.216)

Before the War

a. It was hot walking through the town but the sun was starting to go down and it was very pleasant. The British hospital was a big villa built by Germans **before the war**. (Bölüm 4, s.18)

b. Once, **before the war**, going up to Cortina D'Ampezzo I had gone along it for several hours in the hills. Up there it looked like a trout stream, flowing swiftly with shallow stretches and pools under the shadow of the rocks. The road turned off from it at Cadore. I wondered how the army that was up there would come down. (Bölüm 35, s.253)

After the War

a. Next week the war starts again. Perhaps it start again. They say so. Do you think I would do right to marry Miss Barkley--**after the war** of course?" (Bölüm 3, s.12)

b. "Where will we live **after the war**?"

"In an old people's home probably," she said. (Bölüm 21, s.140)

Win the War

a. "The Pope wants the Austrians to **win the war**," the major said. "He loves Franz Joseph. That's where the money comes from. I am an atheist." (Bölüm 2, s.7)

b. "I am happy," said the priest.

"Priest not happy. Priest wants Austrians to **win the war**," the captain said. The others listened. The priest shook his head. (Bölüm 3, s.14)

Maybe the War

a. "Then it's hopeless?"

"It is never hopeless. But sometimes I cannot hope. I try always to hope but sometimes I cannot."

"**Maybe** the war will be over." (Bölüm 11, s.71)

b. "I'd go too."

"Don't be silly. You can't go yet. But get well quickly, darling, and we will go somewhere."

"And then what?"

"**Maybe** the war will be over. It can't always go on." (Bölüm 16, s.103)

If the War

a. "What will you do about him, Tenente?"

"I don't know."

"Can't you just put him down as taken prisoner?"

"I don't know." (Bölüm 30, s.219)

"You see **if the war** went on they would make bad trouble for his family."

b. "I won't make a report that will make trouble for his family." I went on with our conversation.

"**If the war** is over it makes no difference," Piani said. "But I don't believe it's over. It's too good that it should be over."

"We'll know pretty soon," I said. (Bölüm 30, s.219)

Tartışma

"Savaş" sözcüğünün eşdizimli olarak kullanıldığı sözcükler ve bu sözcüklerin tümce içerisinde kullanıldıkları bağlamlar göz önünde bulundurulduğunda, ortaya çıkan tablo şöyle yorumlanabilir; öncelikle, *trouble* sözcüğü 'the war' anahtar öbeği için önemli bir eşdizim-birimdir. Buna göre, Hemingway'in "Farewell to Arms" romanın esas teması savaş ortamında karşılaşılan, yaşanan ve başedilmeye çalışılan zorluklardır. Savaş, kendi başına bile herkes için esas meseledir. Eşdizimlilik örüntüleri, romanda işlenen savaşın bitmesinin sanki tüm sorunları çözeceği izlenimi vermektedir; çünkü insanlar bütün sorunların temelini savaşa dayandığını ve savaşın bitmesi halinde bu sorunlardan da tamamen kurtulacaklarını düşünmektedirler, dolayısıyla da savaş bitince herkes evine gidecek ve huzura ulaşacaktır. *News*: Savaş süresince etrafta yayılan, ağızdan ağıza dolaşan doğru ya da yanlış birçok söylenti ile birlikte, gazetelerde neredeyse tek konu olarak geçen savaş haberleri her zaman dikkat çekmiş ve merak edilmiştir. Bombalanan şehirler ve esir kamplarına alınmış insanlar hakkındaki haberler neredeyse hergün gazetelerde yer almaktadır; ancak durum artık öyle bir hal almıştır ki, bu haberleri okuyanlar, haberlerin doğruluğu konusunda şüpheye düşmeye başlamışlar, neye ve kime inanacaklarını bilemez duruma gelmişlerdir. Savaşın biteceğini öne süren haberler, kimi zaman insanlara ümit verip onları heyecanlandırmakta, buna karşıt olarak kötü haberler de insanlara bu savaşın hiç bitmeyeceği hissini verip onları ümitsizliğe sürüklemektedir. "About the War": "Savaş" sözcüğüyle eşdizimlilik ilişkisi gösteren bu öbek ve öbeğin bulunduğu bağlamlar, insanların biraraya gelip toplandıkları zaman konuştukları tek konunun savaş

olduğunu göstermektedir. Herkesin bu savaş hakkında kendine ait düşünceleri, söyleyecekleri ya da doğruları vardır; ancak insanlar zaten savaşın içinde olduklarından, bu konu hakkında konuşmak istemez, daha eğlenceli, daha basit ve onlara kısa bir süreliğine de olsa savaşı unutturacak başka konular hakkında sohbet etmeyi tercih ederler. "In the War": Savaş hayatın ta kendisidir, bu nedenle de insanların karşılıklı konuşmaları hep savaş ve savaştaki durumlar üzerine olduğu için bazen bir an bile olsa unutmak onlara yapılacak en büyük iyilik olarak algılanmaktadır; çünkü ölüm, açlık, sefalet, savaşın içindekilerdir. "Before the War": Romanda zaman zaman savaş öncesi günlerden söz edilir. Bu günler özlemle anılır. O günlerde her yer her şey çok daha güzeldir, güneşin doğuşu, batışı, dağlar, nehirler ve tüm doğa şu andaki algılanışından çok daha farklıdır. İnsanların yüzünde gülümseme, ümit ve geleceğe ait planlar vardır. "After the War": Savaşın tüm kötü yüzü karşısında, içinde bulunulan durumun tüm çaresizliği içinde bile insanlar savaş sonrası neler yapacaklarını, nerede nasıl yaşayacaklarını, birbirlerine anlatırlar. Örneğin yukarıdaki bağlamda da görüldüğü üzere, Henry savaştan sonra Miss. Barkley ile evlenmesinin iyi olup olmayacağını düşünmekte, hiç kimse, ölümü aklına getirmek istememekte, herkes savaş sonrası için planlar yapmaktadır. "Win the War": Tek bir amaç vardır: savaşı kazanmak! Savaşı kimlerin kazanacağına dair yorumlar yapılmakta; ancak durum o kadar kötü bir hal almıştır ki insanlar için bu savaşı kimin kazanacağı çok da önemli değildir; çünkü insanların zihninde 'herhangi bir taraf kazansın ve savaş bitsin' düşüncesi hakimdir. "Maybe the War": Bu bir savaştır ve hiçbir şey kesin değildir. Romanda "savaş" sözcüğüyle eşdizimli olan 'Maybe' ifadesi hep savaşın bitmesi umudu üzerine kullanılmıştır. Savaş sonsuza dek sürmeyecek, elbette bir gün bitecektir. Bu da Hemingway'in okurlarına ne olursa olsun hiçbir şey kesin olmasa da insanların içinde her zaman bir ümit olduğunu düşüncesini yanıtılmaktadır. "If the War": 'Savaş olmasaydı ne olurdu? Savaş uzarsa ne olur? Savaş biterse ne olur? İçinde bulunulan şartlar dışında başka bir durumda olunsaydı, ne olurdu?'... '-sa' biçimliliğiyle (Türkçede "eğer" anlamını veren birim) kurulan bu tümcelerin yansıttığı sorular roman boyunca sürüp gitmekte, bu da herkesin savaşa dair kendine göre bir yorumunun ve bu sorulara verilecek yanıtlarının olduğunu göstermektedir.

Sonuç

Eşdizimlilik üzerine yaptığımız bu çalışma, metindeki örüntüler arasında anlamlı bir bağlantının olduğunu göz önüne sermiş, sözcüksel öğelerin yan yana gelişinin rastlantısal olmadığını göstermiştir: "Savaş" sözcüğünün eşdizimlilik örüntülerini incelediğimiz bu araştırma, temelde Hemingway'in "savaş" olgusunu büyük bir sorun olarak ele aldığını göstermekte, bu bağlamda yaşanan sorunların gazetelere yansıdığı, savaş öncesi yaşanan hayat ve savaş sonrası yaşanmak istenen hayatın şu anda yaşanan hayatla karşılaştırıldığı, savaşın kazanılmasının sadece savaşın sona ermesi için arzulandığı, savaş

sırasında hiçbir şeyin kesin olmadığı ve her olasılığın bulunduğu bilgileri de bu sorunun ana parçalarını oluşturmaktadır. Bu bulgular romanı yorumlayan edebiyatçıların yorumlarıyla büyük ölçüde örtüşmektedir; çünkü örneğin Bloom (1987), söz konusu romanı değerlendirirken savaşın ne denli güç olduğunu belirtmekte ve savaşın yaşanma/savaşa katlanma sürecini üstesinden gelinmesi zor bir süreç olarak tanımlamakta, savaşın insan yaşamında tüm olasılıklara hazır olunması gereken bir dönem özelliği taşıdığını vurgulamaktadır. Ne var ki çalışmamızın bulguları, romanı ‘bir aşk hikayesi’ olarak gösteren birçok edebiyat yorumcusunun (örn. Hutchinson, 1929; Kobler, 1974; Donaldson, 1977) görüşüyle koştuluk kurmamaktadır; çünkü söz konusu yorumcular aşk izleğinin, romanın geneline hükmeden savaş izleğinin önüne geçtiği gibi bir düşünce sergilemektedirler; bunun nedeni romanda yaşanan yoğun aşkın okur üzerinde yarattığı duygusal derinlik ve okurların yaşamlarında savaşla değil aşkla daha sık karşılaşmaları ya da şahit olmalarıyla açıklanabilir. Zaten çalışmamızdan elde edilen verilere göre de inceleme nesnemiz (savaş) metin içerisinde ‘aşk’ ya da aşkla ilgili herhangi bir sözcük/sözcük öbeğiyle eşdizimlilik göstermemektedir. Bu nedenle eserin “başlığından da yola çıkarak” incelediğimiz “savaş” olgusu, nesnel bakış açısıyla değerlendirildiğinde, edebiyatçıları tarafından büyük bir aşk romanı olarak yorumlansa da, bu araştırmada bu türden bir bağlantı saptanamamıştır. Dolayısıyla her ne kadar aşk izleği romanda önemli yer tutsa da, savaş izleğinin de önemli olduğu, çalışmamızın en önemli sonuçlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine de, bu denli iç içe geçmiş iki olgu (aşk izleği ile savaş izleği) arasındaki ilişkinin ne olduğu, nasıl

geliştiği ve bu iki olgunun neden birbirlerinin yerini tutabildikleri bundan sonra yapılacak çalışmalar için ilgi çekici nitelik taşıyabilir.

Görüldüğü gibi, edebiyat çalışmalarında dilbilimsel verilerin kullanılması, yapılan ya da yapılacak olan yorumlamaların nesnel bir düzleme oturtulmasını sağlamaktadır. Ayrıca, dilbilimsel yaklaşım ile kurgulanan bu yapıda yapılan çalışmalar, yazarların bakış açılarını nasıl sunduklarını metindeki örüntülerin nasıl ve neden oluşturulduğunun saptanmasıyla belirlenebileceğini göstermektedir. Eşdizimlilik üzerine yaptığımız bu çalışma da, bu savımızı doğrular nitelik taşımaktadır.

Kaynakça

- Bloom, H. (1987). *Ernest Hemingway's a Farewell to Arms*. (Bloom's Reviews). Chelsea House Publishers.
- Fairclough, Norman (1992). *Discourse and social change*. Cambridge: Polity Press.
- Halliday, M. A. K. ve Hasan, R. (1976). *Cohesion in English*. London: Longman.
- Hoey, M. (1991). *Patterns of lexis in text*. Oxford University Press.
- Hutchinson, P. (1929). Love and war in the pages of Mr. Hemingway. *New York Times Book Review*, s. 5.
- Kobler, J. F.(1974). Let's run Catherine Barkley up the flag pole and see who salutes. *CEA Critic* (36), 4-5.
- Reppen, R. ve Simpson, R. (2002). Corpus linguistics. Schmitt, N. (Ed.) *An introduction to applied linguistics*. Great Britain: Arnold Publishers, s. 92-111.
- Donaldson, S. (1977). Frederic Henry, Selfish Lover. In *By force of will: The life and art of Ernest Hemingway*, s.151-62.
- Virtanen, T. (2004). Polls and surveys show. Halmari, H. (haz.) *Persuasion across genres: A linguistic approach*. USA: John Benjamins.